

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Ing. Venduly Sochorové a Mgr. Karla Černína, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **Ing. H. D.**
bytem X
zastoupena advokátem Mgr. Janem Dobrým, BA (Hons)
sídlem Jungmannova 745/24, Praha

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 3, Brno

za účasti: **1. CETIN, a. s.**
sídlem Českomoravská 2510/19, Praha 9
2. EG.D, a. s.
sídlem Lidická 1873/36, Brno
3. T. B.,
bytem X
zastoupený advokátkou Mgr. Pavlou Nečasovou
sídlem Bohunická 1335/50, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 1. 2021, č. j. JMK 4681/2021, sp. zn. S-JMK 148475/2020 OÚPSŘ

takto:

I. Žaloba se zamítá.

- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.
- IV. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Městský úřad Vyškov, stavební úřad (dále i jako „SÚ“), na základě žádosti T. B. („stavebník“) vydal dne 18. 8. 2020 rozhodnutí sp. zn. MV83613/2017/SÚ/Hl, č. j. MV 78116/2020 (dále „*prvostupňové rozhodnutí*“). Jím ve výroku I. rozhodl o umístění stavby „*Rodinný dům X*“ na pozemku parc. č. X, přípojka a sjezd na pozemku parc. č. XB, vše k.ú. X. (dále „*stavba*“), obsahující SO 01 - rodinný dům jednopodlažní nepodsklepený s využitým podkrovím, s jednou bytovou jednotkou, SO 02 - zpevněné plochy – včetně sjezdu a opěrné zídky, SO 03 - přípojky na veřejné sítě (splašková kanalizace) včetně vnějších domovních rozvodů, vedení dešťových vod se vsakem a SO 05 - vrtaná studna hloubky 45 m. Ve výroku II. vydal pro stavbu SO 01 (rodinný dům) stavební povolení.
2. Žalovaný odvolání žalobkyně zamítl a potvrdil společně územní a stavební povolení.

II. Obsah žaloby

3. Žalobkyně vlastní pozemky, které bezprostředně sousedí s povolenou stavbou. Proti napadenému rozhodnutí podala žalobu, v níž požaduje zrušit napadené i prvostupňové rozhodnutí.
4. Je přesvědčena, že napadené rozhodnutí zkracuje její práva na pokojný výkon jejího vlastnického práva ohrožením jejího jediného přístupu k jejím pozemkům a rodinnému domu na nich. Přístupová komunikace k povolené stavbě totiž nesplňuje podmínky stanovené ve vyhlášce č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území.
5. Žalovaný i stavební úřad dále porušil požadavek na rovné postavení účastníků řízení straněním stavebníkovi, neboť mu poskytl návod, jak se vypořádat se skutečnostmi prokázanými ze strany žalovaného.
6. Navíc správní orgány v případě námitky podjatosti vznesené žalobkyní nepostupovaly zákonným způsobem.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Setrval na správnosti napadeného i prvostupňového rozhodnutí a odkázal na příslušné části napadeného rozhodnutí.
8. Žalovaný vedl stavební úřad k tomu, aby vhodnost přístupové komunikace byla jednoznačně a srozumitelně prokázána, resp. aby byly nedostatky žádosti v tomto směru odstraněny. Spis byl doplněn především stanoviskem Městského úřadu Vyškov, Policie ČR, obce Račice – Pístovice (která je vlastníkem účelové komunikace Uk7), měřením Ing. S., dokumentací vypracovanou Ing. J. J. se statusem zeměměřického inženýra.
9. Vyjádření Ing. S. srozumitelně neuvádí, ve kterém místě je komunikace Uk7 na úseku od hranice pozemku parc. č. XC užší než 2,5 m. Nejde o rozpor mezi dokumenty od Ing. S. a Ing. J., jelikož Ing. J. se k věci jen podrobněji vyjádřil. Uvedl, že šířka asfaltové komunikace je 3,04 m, před nemovitostí žalobkyně 2,8 m, na hranici jejího pozemku 2,77 m a v tomto místě přechází asfaltová komunikace v komunikaci zpevněnou. Požadavku dle

§ 20 odst. 7 vyhlášky č. 501/2006 Sb. je třeba rozumět tak, že komunikace do 50 m od stavby může být užší než 2,5 a dále i nezpevněna. Za zpevněnou komunikaci ve smyslu vyhlášky lze považovat i část UK7 nacházející se před domem žalobkyně.

10. Pokud jde o námitku podjatosti starosty obce, prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno v řízení vedeném jinými osobami než starostou. Ostatní správní orgány, které v řízení vydávaly stanoviska, nejsou na starostovi obce Račice závislé a nejsou mu podřízeny. Starosta obce Račice v řízení vystupoval jen v roli účastníka řízení.

IV. Osoby zúčastněné na řízení

11. Práva osoby zúčastněné na řízení uplatnili dne 19. 4. 2021 společnost CETIN, a. s., dne 20. 4. 2021 společnost EG.D, a. s. a dne 22. 4. 2021 T. B.
12. T. B. ve vyjádření k žalobě a k návrhu na odkladný účinek žaloby uvedl, že žalobkyně uplatňuje jen námitky veřejného zájmu (zejména nedostatečné parametry komunikace), které jí nepřísluší. Tím překračuje své postavení v řízení.

V. Posouzení věci soudem

13. Žaloba **není důvodná**.

14. Nejprve se soud zabýval námitkou zkrácení práva žalobkyně na pokojný výkon jejího vlastnického práva [bod V. A) rozsudku], poté námitkou porušení zásady rovnosti [bod V. B) rozsudku] a závěrem se vyjádřil k namítané podjatosti [bod V. C) rozsudku].

V. A) Namítané zkrácení práv žalobkyně na pokojný výkon vlastnického práva

15. Žalobkyně namítla, že napadené rozhodnutí zkracuje její práva na pokojný výkon vlastnického práva ohrožením jediného přístupu k jejím pozemkům a rodinnému domu na nich, neboť umísťuje stavbu v rozporu s vyhláškou č. 501/2006 Sb. (zejména s § 20 odst. 7). Ke stavebníkově pozemku i pozemkům žalobkyně vede jen účelová komunikace UK7, která není kapacitně vyhovující veřejně přístupnou pozemní komunikací, není zpevněná a je užší než 2,5 m. Účelová komunikace UK7 nemůže bez značného poškození snést provoz, jaký stavba rodinného domu vyžaduje. Zvýšení dopravy nezbytné k realizaci stavby, jakož i k užívání stavby, představuje přímé dotčení veřejného subjektivního práva žalobkyně. Navíc součástí komunikace UK7 není veřejné prostranství odpovídající šířky.
16. Podle § 85 odst. 2 písm. b) SZ „[ú]častníky územního řízení dále jsou osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno.“ Z § 89 SZ dále plyne, že „[ú]častník řízení ve svých námitkách uvede skutečnosti, které zakládají jeho postavení jako účastníka řízení, a důvody podání námitek; k námitkám, které překračují rozsah stanovený v odstavci 4, se nepřiblíží (odstavec 3). Osoba, která může být účastníkem řízení podle § 85 odst. 2 písm. a) a b), může uplatňovat námitky proti projednávanému záměru v rozsahu, jakým může být její právo přímo dotčeno... K námitkám, které nesplňují uvedené požadavky, se nepřiblíží (odstavec 4)“. Podle § 109 písm. e) SZ je účastníkem stavebního řízení vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, může-li být jeho vlastnické právo prováděním stavby přímo dotčeno“.
17. Podle § 114 odst. 1 SZ platí, že „[ú]častník řízení může uplatnit námitky proti projektové dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby nebo požadavkům dotčených orgánů, pokud je jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě... Účastník řízení

ve svých námitkách uvede skutečnosti, které zakládají jeho postavení jako účastníka řízení, a důvody podání námitek; k námitkám, které překračují rozsah uvedený ve větě první a druhé, se nepřiblíží.“

18. Rozsah skutečností, které byla žalobkyně jak v řízení před správními orgány, tak i v řízení před soudem oprávněna namítat, se odvíjí od důvodu jejího účastenství v řízení před správním orgánem (srov. např. rozsudek NSS ze dne 11. 7. 2007, č. j. 2 As 10/2007-83). Ustanovení § 114 odst. 1 SZ neopravňuje osobu v postavení účastníka řízení podle § 109 odst. 1 SZ k podání jakýchkoliv námitek, ale jen takových, které jsou spojeny s přímým dotčením na právech zakládajících jeho účastenství (k tomu srov. např. rozsudky NSS ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 80/2008-68, publ. pod č. 1787/2009 Sb. NSS, ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-71, ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 52/2011-159, ze dne 9. 2. 2017, č. j. 5 As 93/2016-30, ze dne 23. 3. 2017, č. j. 10 As 299/2016-29, bod 32, nebo ze dne 10. 4. 2019, č. j. 6 As 304/2018-37, bod 17). Obdobné platí i ve vztahu k § 85 a § 89 odst. 3 a 4 SZ. Tato judikatura NSS nebyla popřena ani usnesením rozšířeného senátu NSS ze dne 29. 5. 2019, č. j. 2 As 187/2017-264 (viz např. rozsudek NSS ze dne 27. 1. 2020, č. j. 4 As 340/2019-52, bod 27, nebo bod 46 uvedeného usnesení rozšířeného senátu NSS).
19. Žalobkyně v územním a stavebním řízení odvozovala svoje účastenství z titulu vlastnického práva k sousednímu pozemku a na něm stojícím rodinném domu. Od toho se odvíjí i rozsah veřejných subjektivních práv žalobkyně, která mohla být vydáním napadeného rozhodnutí dotčena a rozsah právně přípustných námitek ve smyslu § 89 odst. 3 a 4 SZ a § 114 odst. 1 SZ.
20. Pojem „*přímé dotčení vlastnického práva*“ je vykládán jako změna poměrů v lokalitě vyvolaná zamýšlenou stavbou, která má vliv na podstatu, obsah nebo výkon vlastnických práv (např. rozsudky NSS ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 As 54/2011-85, nebo ze dne 17. 7. 2020, č. j. 2 As 421/2018-34, bod 35). Může se jednat např. o dotčení imisemi ve smyslu § 1013 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jako „o. z.“), tj. stíněním, hlukem, prachem, pachem, zápachem, kouřem, vibracemi, světlem, zvýšenou intenzitou dopravy apod. Podle § 1013 odst. 1 věta první o. z. platí, že „*[v]lastník se zdrží všeho, co působí, že odpad, voda, kouř, prach, plyn, pach, světlo, stín, hluk, otřesy a jiné podobné účinky (imise) unikají na pozemek jiného vlastníka (souseda) v míře nepřiměřené místním poměrům a podstatně omezují obvyklé užívání pozemku*“. Imisemi se obecně rozumí výkon vlastnického práva, kterým se zasahuje do cizího vlastnického nebo jiného práva nad míru přiměřenou poměrům (srov. např. rozsudky NSS ze dne 19. 6. 2009 č. j. 5 As 67/2008-111, nebo ze dne 27. 9. 2018 č. j. 9 As 215/2018-33, bod 24).
21. Ve smyslu shora uvedeného soud shledal souvislost s přímým dotčením vlastnického práva žalobkyně v podmínce plynoucí z § 20 odst. 7 vyhlášky o nutnosti zpevněné pozemní komunikace o šířce nejméně 2,5 m. Napojením sousední nemovitosti na nevyhovující pozemní komunikaci by totiž mohl být ohrožen výkon vlastnického práva žalobkyně k nemovitým věcem kvůli ztíženým podmínkám dopravy k její nemovitosti. Pokud by po užší cestě nově jezdila vozidla stavebníka či dodavatelů stavebních prací, mohla by tím být snížena kvalita nezpevněné vozovky a zakládalo by to (či zvyšovalo) obousměrný provoz na vozovce. To by mohlo vést k nutnosti vyhýbat se protijedoucím vozidlům na příliš úzké vozovce.
22. Žalobkyně netvrdí (ani neprokazuje), že by zvýšení dopravy v důsledku výstavby a užívání stavby představovalo zásah do jejího vlastnického práva nad míru přiměřenou poměrům.

Neuvádí, že by vydání společného povolení současně znamenalo podstatné omezení obvyklého užívání její nemovitosti. Skutečnost, že dojde ke zvýšení provozu na komunikaci vedoucí k její nemovitosti, ještě neznamená, že žalobkyně má právo zablokovat stavbu na sousedním pozemku a její napojení na předmětnou komunikaci. Jak totiž správně upozornil stavebník, žalobkyni nepřísluší ochrana veřejných subjektivních práv, ale výlučně ochrana jejích vlastních práv, která mohou být vydáním napadeného rozhodnutí dotčena.

23. Žalobkyně z tvrzeného porušení vyhlášky automaticky dovozuje i přímé dotčení jejích práv (viz např. bod 31 žaloby). Pomíjí však, že nezákonnost napadeného rozhodnutí nezpůsobuje osamocené porušení vyhlášky, ale že podstatné je prokázat nepřiměřenost místním poměrům (např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 2. 2022 č. j. 8 A 111/2019-114, bod 33). Ani ze správního spisu neplyne opora pro úsudek, že by zvýšení dopravy představovalo zásah do vlastnického práva žalobkyně nad míru přiměřenou poměrům (a že by zároveň šlo o podstatné omezení obvyklého užívání její nemovitosti).
24. Z hlediska přímého dotčení vlastnického práva vlastníků zvýšenou intenzitou dopravy je podstatná právě míra zvýšení dopravy v místě stavby vzhledem k jejímu účelu. V nyní posuzované věci se jedná o povolení pro výstavbu rodinného domu, nikoliv např. velkosklad, který bude zásobován denně příjezdějícími a odjíždějícími kamióny (což byl případ řešený NSS v rozsudku ze dne 11. 4. 2019, č. j. 4 As 17/2019-68, bod 29) nebo o umístění stavby distribučního skladu supermarketu, který by generoval významné zvýšení intenzity dopravy v blízkosti dotčené nemovitosti, a to až v rozsahu stovek nákladních aut denně (případ řešený NSS v rozsudku ze dne 3. 7. 2020 č. j. 4 As 477/2019-38, bod 17). Vzhledem k účelu stavby tak lze v nynější věci předpokládat spíše méně zvýšenou intenzitu dopravy, která podstatně neomezí výkon vlastnického práva žalobkyně (včetně příjezdu k jejímu domu). Jak uvedla i obec Račice ve stanovisku z 16. 5. 2018, komunikace slouží k dopravní obsluze již stávajících rodinných domů a jako příjezdová komunikace k pozemkům soukromých osob. Pokud k takovému stavu přibude užívání vozovky dalším subjektem (stavebníkem a jeho rodinou; případně ve fázi stavební činnosti ještě pomocníky stavebníka účastníky se výstavby), nelze v této změně spatřovat podstatné zvýšení intenzity dopravy.
25. Stavba stavebníka má být toliko jednopodlažním rodinným domem, nepodsklepeným, s využitým podkrovím, s jednou bytovou jednotkou (dále zpevněné plochy sjezd a opěrná zídka, přípojky na veřejné sítě, vrtaná studna hloubky 45 m). Po postavení stavby je namístě uvažovat o dvou vozidlech (rodiny) stavebníka [viz např. str. 11 stavebního povolení, písm. ad d)]. Stavba má být dle podmínek stavebního povolení dokončena do 3 let, bude prováděna svépomocí, veškerý stavební materiál bude složen na soukromých pozemcích a mimo účelovou komunikaci UK7, která zůstane průjezdná (jde o vozovku vedoucí i k nemovitostem žalobkyně) [viz bod IV. 4., 5., 8. prvostupňového rozhodnutí]. Jak je uvedeno ve stavebním povolení, „celoroční průjezdnost k projednávané stavbě – která se přitom nachází za nemovitostí žalobkyně – je zajištěna uložením podmínky č. 14.“. Uvedená podmínka stanoví: „Stavebník po dobu užívání stavby zajistí celoroční připojení stavby na celoročně udržovanou místní komunikaci, resp. komunikaci III. či vyšší třídy, které musí splňovat požadavky na dopravní obslužnost, parkování a přístup požární techniky.“. Soud odkazuje i na str. 24 (ad 2. 5.) stavebního povolení, kde je uvedeno, že při provádění stavby se musejí všechna vozidla stavby řídit dopravním značením. Předmětná komunikace je opatřena dopravními značkami „Zákaz vjezdu vyznačených vozidel“ ve smyslu nákladních

automobilů a traktorů a je doplněna dodatkovými tabulkami „*Dopravní obsluha vjezdů povolen*“. Tím je povolen vjezd pouze vozidel zajišťujících zásobování či lékařské, opravárenské, údržbářské, komunální a podobné služby, vozidel označených parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením, vozidel taxislužby a vozidel, jejichž řidiči či provozovatelé mají v místech bydliště, nemovitost, sídlo či garáž (viz stanovisko obce Račice z 16. 5. 2018). Stavebník tedy nebude moci užívat komunikaci pro vjezd nákladních vozidel či traktoru. Navíc jak uvádí prvostupňové rozhodnutí (str. 24, bod Ad 2.5.), obec Račice může v budoucnu ještě více omezit užívání předmětné komunikace (např. zakázat vjezd vozidlům určité hmotnosti či jiných vlastností). Zhotovitel stavby musí použít vhodnou techniku a počínat si tak, aby nedošlo k poškození komunikace. Stavba je proveditelná i v případě, že by stavebník musel veškerý materiál dopravovat po komunikaci ručně a na stavbě by se použilo jen ruční nářadí. Navíc stavebník zamýšlí dopravit celkový počet cihelných bloků pro výstavbu jen 3 nákladními auty (ad 2. 4. na str. 19 stavebního povolení).

26. Na základě výše uvedeného je soud přesvědčen, že připojením sousední nemovitosti na pozemní komunikaci nedojde k zásahu do vlastnického práva žalobkyně nad míru přiměřenou poměrům, ani k podstatnému omezení obvyklého užívání její nemovitosti. Lze doplnit, že z vlastnictví nemovitosti v určitém území nevyplývá právo na to, aby situace v území zůstala neměnná, tedy ani právo na to, aby v území nebyly povolovány další stavby. Neplatí princip, že ten, kdo dříve postaví dům na svém pozemku, může zmařit jinému postavení rodinného domu na sousedním pozemku s odkazem na tvrzený zásah do vlastnických práv. Ostatně i dle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod vlastnické právo všech vlastníků „*má stejný zákonný obsah a ochranu*“. Výkon vlastnického práva je limitován přiměřeností zásahů do práv druhých. Pokud tedy správní orgány zavázaly stavebníka určitými podmínkami a z projektové dokumentace nevyplývá, že by stavební práce znamenaly nutnost nepřiměřených zásahů do práv žalobkyně, je žalobkyně povinná strpět umístění i provádění stavby, jakož i imise s tím související. V případě, že dojde při provádění stavby k nepřiměřenému zásahu do práv vlastníků okolních nemovitostí, jsou tito oprávněni bránit svá práva např. v řízení dle občanského soudního řádu. Na rozhodování o vydání stavebního povolení však nemá toto případné následné porušení povinností vliv, neboť ve stavebním řízení nelze předem očekávat, že stavebník své povinnosti poruší a zasáhne tak nepřiměřeně do práv ostatních oprávněných subjektů (přiměřeně viz rozsudek NSS ze dne 19. 10. 2016, č. j. 2 As 168/2016-28, bod 18).
27. Nadto nelze ani přisvědčit názoru žalobkyně, že stavba porušuje § 20 odst. 7 vyhlášky č. 501/2006 Sb. Žalobkyně tvrdí, že komunikace, která by byla zpevněná a široká nejméně 2,5 m, je vzdálena od stavby až 78,78 m. To dovozuje z vyjádření Ing. S. z 18. 9. 2019. Soud však argumentaci žalobkyně nesdílí, neboť je přesvědčen, že žalobkyně vyjádření Ing. S. nevykládá přiléhavě. Ing. S. ve svém vyjádření neuvádí, že by komunikace vedoucí přímo ke stavbě zpevněná nebyla; hledisku (ne)zpevněnosti komunikace se nevěnuje. Otázka šířky předmětné komunikace pak ve vyjádření Ing. S. není přezkoumatelně zhodnocena. Ing. S. uvádí, že šířka vozovky v úseku od hranice pozemku p. č. XC po střed vjezdové brány na pozemek stavebníka je proměnlivá a pohybuje se od min. 2,26 do max. 2,81 m. K tomu však není doložen žádný náčrt ani popis, z něhož by vyplývalo, kde konkrétně je komunikace široká méně než 2,5 m. Nelze tak vyloučit, že k zúžení komunikace na méně než 2,5 m dochází až za pozemkem žalobkyně. Pokud by tomu tak bylo, nemohla by žalobkyně být nedodržením požadované minimální šířky komunikace přímo dotčena na svém vlastnickém právu. Pro případný zásah do práv žalobkyně tedy není podstatné, jak je

široká vozovka až za vjezdem na její pozemek, neboť by tím nebyla nijak dotčen úsek komunikace, kterou pro přístup ke své nemovitosti užívá.

28. Správní orgány v předcházejícím správním řízení přesvědčivě vyložily, proč dospěly k závěru, že příjezdová komunikace ke stavbě splňuje podmínky dle § 20 odst. 7 vyhlášky – tj. že ke stavbě vede „zpevněná pozemní komunikace široká nejméně 2,5 m a končící nejdále 50 m od stavby.“
29. Správní orgány při posuzování šířky komunikace (min. 2,5 m) vyšly především z dokumentace skutečného stavu vypracovaného zeměměřickým inženýrem Ing. J. J. z ledna 2020. Z ní srozumitelně plyne, že šíře komunikace se dostává pod 2,5 m až za pozemkem stavebníka. Ing. J. – na rozdíl od Ing. S. – přehledně, na samostatných listech zvolil metodu grafického znázornění (zakreslení) komunikace v závislosti na její šířce; konkrétní šířku komunikace uvádí od hranice 3,04 m a níže. Z dokumentace plyne, že komunikace v části před uvedením šířky 3,04 m (označena jako asfalt) je výrazněji širší než 3,04 m. To je zřejmé již z toho, že Ing. J. zjevně zakreslil komunikaci způsobem odpovídajícím její skutečné šíři v terénu. Například v Listu 2 je vlevo nahoře uvedeno 3,04 a následuje komunikace s číselným označením 2,80, 2,77, 2,58 aj. Pokud se srovná tento zákres na Listu 2 a 3 s Listem 1, tak na Listu 1 je komunikace zakreslena jako výrazně širší než komunikace od 3,04 a dále. Pokud se srovná šíře zákresu komunikace v části předcházející zamýšlené stavby stavebníka a šíře zákresu komunikace uvádějící šířku nižší než 2,5 m (2,48, 2,23, 2,18, 2,27, 2,48, 2,33), pak je šíře zákresu komunikace v části předcházející zamýšlené stavby stavebníka zjevně širší. I z toho plyne, že komunikace v části předcházející zamýšlené stavbě stavebníka je širší než 2,5 m. Není tedy přiléhavá námitka, že dokumentace Ing. J. zobrazuje šířku komunikace jen v několika místech a nevyplývá z ní, že by v jiných místech komunikace nebyla široká jinak. Právě naopak, soud je ve shodě se správními orgány přesvědčen, že dokumentace Ing. J. jasně prokazuje, že podmínka stanovená v § 20 odst. 7 vyhlášky (min. šířka přístupové komunikace 2,5 m) je v posuzovaném případě splněna.
30. Ostatně rozdíl v kvalitě a podrobnosti posudků Ing. S. a Ing. J. je viditelný již na první pohled. Ing. S. dodal jen jednu listinu bez rozlišení šíře komunikace na tom kterém místě, bez předložení jednotlivých dat získaných během procesu měření (uvedl v podstatě jen výsledek měření; viz str. 13 napadeného rozhodnutí). Naopak Ing. J. předložil nejen Technickou zprávu, ale i soubor listin Seznam souřadnic a výšek bodů a tři grafické listy zobrazující detailně předmětnou komunikaci co do její šíře. Navíc dokumentace Ing. J. je novější než posudek Ing. S.
31. S ohledem na zásadní rozdíly v podrobnosti výše zmíněných posouzení, nemůže být řeč o rovnocennosti dvou „znaleckých posudků“. Ve věci tak není aplikovatelná judikatura zmiňovaná žalobkyní, podle níž je v případě rovnocennosti dvou znaleckých posudků nutno odstranit jejich rozpory především prostřednictvím výsledku znalce. Důležitý je rovněž fakt, že Ing. S. ani Ing. J. nepředložili znalecké posudky ve smyslu § 56 správního řádu. Je proto bezdůvodná námitka žalobkyně odkazující na potřebu výsledku znalce (viz § 56 správního řádu *in fine a contrario*).
32. Soud nepřehlédl, že žalobkyně dne 6. 3. 2018 udělila plnou moc Ing. S. k jejímu zastupování při ohledání na místě stavby (viz č. l. 34 správního spisu) a ten ji téhož dne při ohledání zastupoval a hájil její zájmy (viz č. l. 33 správního spisu; např. požadoval posunout vzdálenost domu od hranice s pozemkem 12/1 na 3,5 m). Ing. S. se tak ve věci

žalobkyně angažoval jako její zástupce, což do určité míry snižuje jeho objektivitu (neustranost). Ani proto o něm jako o znalci nelze uvažovat (srov. např. § 18 odst. 1 zákona č. 254/2019 Sb. o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech, podle něhož „[z]nalec nesmí provést znalecký úkon, jestliže lze mít důvodnou pochybnost o jeho nepodjatosti pro jeho poměr k věci, účastníkovi řízení“).

33. Nepříléhavá je rovněž výtku, že prvostupňový orgán se rozhodl vycházet z dokumentace Ing. J. kvůli sdělení Městského úřadu Vyškov, odboru dopravy, z 10. 3. 2020. Podle něj městský úřad měřením šířkového uspořádání předmětné komunikace při prohlídce na místě samém zjistil, že právě měření Ing. J. je v souladu se skutečným stavem (*a contrario* měření Ing. S.). Žalobkyně opomíjí, že bez ohledu na to, co rozporované sdělení městského úřadu z 10. 3. 2020 uvádí, lze naplnění podmínky dle § 20 odst. 7 vyhlášky v podobě minimální šířky komunikace 2,5 m dovodit již z dokumentace Ing. J. (srov. bod 29 shora). Námitka žalobkyně zpochybňující význam sdělení z 10. 3. 2020 tak je bezpředmětná.
34. Soud souhlasí rovněž se závěrem správních orgánů, že komunikaci UK7 lze označit za „zpevněnou“ ve smyslu § 20 odst. 7 vyhlášky. Z projektové dokumentace i z dokumentace Ing. J. plyne, že k domu žalobkyně vede (od komunikace na pozemku p. č. XC) asfaltová komunikace (viz i str. 12 napadeného rozhodnutí), tj. zjevně komunikace zpevněná. Z hlediska přímého dotčení práv žalobkyně pak je nepodstatné, jaký je stav komunikace nacházející se až za jejími nemovitostmi směrem ke stavbě stavebníka. Z provedeného dokazování nicméně vyplynulo, že komunikace je zpevněná i v části nacházející se za nemovitostmi žalobkyně. Podle vyjádření Policie Jihomoravského kraje z místního šetření ze dne 3. 9. 2019 se v místě připojení stavby ke komunikaci nachází šterkový povrch, který zásadně neovlivní bezpečnost a plynulost provozu na komunikaci (viz i str. 10 napadeného rozhodnutí). Dále lze poukázat na Doporučení MDK test, s. r. o. z 10. 6. 2020, která po provedení zkoušek a posouzení předmětné komunikace uvedla, že se komunikace skládá ze dvou částí – asfaltové a zpevněné šterkodrti. Zkoušky únosnosti podloží byly provedeny na části zpevněné šterkodrti se závěrem, že celá tato komunikace je ve velice dobrém stavu, usedlá vrstva šterkodrti umožní pojezd těžké techniky a pro pojezd nákladních aut na stavbu jsou parametry obou částí komunikace dostačující (viz str. 11 napadeného rozhodnutí).
35. Na základě všeho shora uvedeného soud přisvědčil žalovanému, že komunikace UK7 splňuje podmínky § 20 odst. 7 vyhlášky č. 501/2006 Sb. Správní orgány tak neporušily ani požadavek § 20 odst. 4 vyhlášky, podle něhož se stavební pozemek vymezuje tak, aby byl dopravně napojen na kapacitně vyhovující veřejně přístupnou pozemní komunikaci. Navíc soud v souladu s rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 23. 11. 2020 č. j. 43 A 112/2018-40, bod 24, zdůrazňuje, že citované ustanovení dopadá na vymezování pozemků (tj. týká se fáze územního plánování), nikoliv na vlastní umísťování staveb územním rozhodnutím, jež bylo předmětem nyní projednávané věci.
36. Pokud žalobkyně namítá, že v okolí stavby chybí prostor, kde by se vozy mohly otáčet, soud odkazuje na str. 13 napadeného rozhodnutí. Zde žalovaný konstatoval, že podle předložené projektové dokumentace vypracované Ing. K., bodu B.2.8 Požárně bezpečnostní řešení mimo jiné vyplývá, že požární zásah do 50 m od objektu umožňuje příjezdová účelová komunikace vzdálená 10 m od stavby. V tomto bodu projektové komunikace je současně uvedeno, že komunikace je zpevněná v minimální požadované šířce a že ve vzdálenosti do 50 m od stavby je provedena odbočka tvaru „T“ o délce 10 m, která umožňuje otočení požárního vozidla. V doplnění průvodní a souhrnné zprávy z

června 2020 je zmíněno, že příjezd a výjezd vozidel ze staveniště bude po účelové komunikaci UK7 ze směru od severozápadu ze silnice III. třídy č. 37925 a že vozidla se nebudou před stavbou otáčet, ale budou zajíždět na staveniště zacouváním.

37. K odkazu žalobkyně na Změnu č. 1 Územního plánu Račice – Pístovice z 3. 10. 2016 (body 54 až 56 žaloby) soud uvádí, že již z citace žalobkyně plyne, že se jedná o jiný pozemek - parc. č. XD v k. ú. X. Tento pozemek se nachází až za pozemkem stavebníka a z citované změny územního plánu neplyne, která konkrétní část komunikace je užší než 2,5 m (např. zda není užší než 2,5 m právě až za pozemkem stavebníka). Poukaz žalobkyně na § 2 odst. 4 správního řádu tak není příléhavý. Navíc změnu územního plánu nelze srovnávat s rozhodováním o právech a povinnostech osoby v územním či stavebním (správním) řízení.
38. Žalobkyně dále namítla, že není splněn požadavek § 22 odst. 2 vyhlášky, podle kterého *„[n]ejmenší šířka veřejného prostranství, jehož součástí je pozemní komunikace zpřístupňující pozemek rodinného domu, je 8 m. Při jednosměrném provozu lze tuto šířku snížit až na 6,5 m.“* Pokud by podle žalobkyně byla splněna podmínka plynoucí z § 22 odst. 2 vyhlášky v podobě parkoviště u stavby stavebníka jako veřejného prostranství (jak dovozují správní orgány), pak by nebyla naplněna podmínka obsažená v § 20 odst. 5 písm. a) vyhlášky, že *„[s]tavební pozemek se vždy vymezuje tak, aby na něm bylo vyřešeno umístění odstavných a parkovacích stání pro účel využití pozemku a užívání staveb na něm umístěných v rozsahu požadavků příslušné české technické normy pro navrhování místních komunikací, což zaručuje splnění požadavků této vyhlášky.“* K tomu soud uvádí, že předmětná žalobní námitka není spojená s přímým dotčením vlastnického práva žalobkyně, proto nemůže být důvodná. Jak již bylo vysvětleno, stavba stavebníka se nachází až za nemovitostmi žalobkyně. I pokud by skutečně šířka veřejného prostranství zpřístupňující pozemek stavebníka byla užší než 8 m (6,5 m), nijak by se to negativně nedotklo práv žalobkyně, tím méně přímo.
39. O nedůvodnosti předmětné námitky nicméně svědčí rovněž fakt, že na pozemku před stavbou má být situováno neoplocené parkování pro rezidenty rodinného domu stavebníka. Tvrdí-li žalobkyně, že takto vymezený prostor nikdy nebyl a nebude přístupný každému bez omezení, nelze jí přisvědčit. Podle § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, jsou veřejným prostranstvím *„všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.“* Jak uvedl žalovaný na str. 14 a 15 napadeného rozhodnutí, předmětné parkoviště má být přístupné každému bez omezení, stavebník jej nemůže oplotit a je povinen strpět omezení spojená s povahou veřejného prostranství. Parkoviště tedy nemá sloužit pouze stavebníkovi, ale má být přístupné každému bez omezení, tj. bude sloužit obecnému užívání. Definice veřejného prostranství tak je v daném případě naplněna. Ani eventuální vyhrazení trvalého parkovacího místa určité osobě by nic nezměnilo na premise, že daný prostor je veřejným prostranstvím, neboť by se jednalo toliko o zvláštní způsob užívání veřejného prostranství (viz např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 8. 2015, č. j. 30 Af 60/2013-42, či ze dne 19. 8. 2015, č. j. 30 Af 59/2013-48).
40. Námitka není důvodná.

V.B) Namítané porušení požadavku rovného zacházení

41. Žalobkyně dále tvrdila, že došlo k porušení požadavku plynoucího z § 7 odst. 1 správního řádu na rovné postavení účastníků. Stavební úřad zaslal dne 29. 11. 2019 stavebníkovi výzvu, aby mj. doplnil *„takový doklad ke stávající veřejné účelové komunikaci UK7, resp. k té*

její části, jež má být využita k přístupu ke stavbě, podle kterého bude možné v souladu s rozhodnutím Krajského úřadu Jihomoravského kraje, Odboru územního plánování a stavebního řádu č.j. JMK 136844/2019 jednoznačně posoudit charakter komunikace a její parametry, zejména šířku komunikace". Podle žalobkyně byl touto výzvou porušen požadavek na nestrannost správních orgánů a rovný přístup k účastníkům řízení, neboť výzva byla návodem, jak se vypořádat s vyjádřením Ing. S. Předložila-li žalobkyně důkaz o tom, že náležitosti dle vyhlášky č. 501/2006 Sb. nejsou splněny, neměly správní orgány navádět druhého účastníka řízení, jak takový důkaz „přebít“. Stavebník navíc ani na výzvu požadovaný doklad nepředložil. Dokumentaci Ing. J. totiž předala stavebnímu úřadu obec. Ta však byla samostatným účastníkem společného řízení, jejímž úkolem bylo dohlížet na soulad zamýšlené stavby s veřejným zájmem. Obec tedy nebyla oprávněna odstraňovat nedostatky stavebníkovy žádosti.

42. K tomu soud poukazuje na str. 39 (bod ad 1.) prvostupňového rozhodnutí, z něhož plyne, že žádost stavebníka o vydání územního rozhodnutí a stavební povolení neměla předepsané náležitosti dle § 86, § 110 a § 111 SZ a neposkytovala dostatečný podklad pro posouzení záměru. Proto byl stavebník oprávněně vyzván k doplnění žádosti.
43. Mezi zásady správního řízení patří i zásada součinnosti s dotčenými orgány (§ 4 správního řádu) a zásada materiální pravdy (§ 3 správního řádu). Zásada součinnosti s dotčenými osobami se projevuje v poučovací povinnosti správního orgánu. Je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům potřebné, správní orgán podateli poskytne adekvátní poučení (§ 4 odst. 2 správního řádu). Obecná poučovací povinnost je dále rozvedena v poučovací povinnosti při odstranění vad návrhu obecně (§ 37 odstavec 1 a 2 správního řádu) a při odstranění vad žádosti (§ 45 odstavec 1 a 2 správního řádu).
44. Podle § 86 odst. 4 SZ platí, že „[p]okud žádost neobsahuje požadované náležitosti, stavební úřad vyzve žadatele k jejímu doplnění a řízení přeruší“. Z § 110 odst. 4 SZ plyne že „[p]okud k žádosti o stavební povolení není připojena projektová dokumentace nebo pokud není zpracována oprávněnou osobou, stavební úřad takovou žádost neprojednává a řízení zastaví; usnesení o zastavení řízení se oznamuje pouze stavebníkovi.“. Stavební zákon pak v § 111 odst. 3 stanoví, že „[p]okud žádost neobsahuje požadované náležitosti, stavební úřad vyzve stavebníka k jejímu doplnění a řízení přeruší; usnesení o přerušení se oznamuje pouze stavebníkovi. Dojde-li k zastavení řízení z důvodů neodstranění vad žádosti, usnesení o zastavení řízení se oznamuje pouze stavebníkovi.“
45. Z výše citované právní úpravy vyplývá, že nejde-li o vady zásadního charakteru (viz např. § 110 odst. 4 SZ), správní orgán v souladu s § 45 odst. 2 správního řádu, § 86 odst. 4 SZ a § 111 odst. 3 SZ a principem dobré správy pomůže žadateli nedostatky žádosti odstranit (srov. i např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2022, č. j. 31 A 18/2022-34, bod 10). Výše uvedená poučovací povinnost se vztahuje k žadateli, jehož návrhem je zahajováno správní řízení, a jejím smyslem je umožnit řádné projednání žádosti. Pokud by žalobkyně byla v procesním postavení žadatele, rovněž by měla právo na výzvu ze strany správních orgánů. Navíc žalobkyně ani netvrdí, že by vady žádosti stavebníka nebylo možné na výzvu stavebního úřadu odstranit. Stavební úřad tak postupoval plně v souladu se zákonem, pokud stavebníka vyzval k odstranění vad jeho žádosti. Opačný výklad by popíral základní zásady správního řízení, neboť správní orgán je povinen umožnit účastníku řízení uplatňovat jeho práva (§ 4 odst. 4 správního řádu), postupovat v součinnosti s ním a podle možností mu vycházet vstříc (§ 4 odst. 1 správního řádu). Účelem povinnosti přiložit k žádosti zákonem předepsané přílohy je zajistit stavebnímu

úřadu dostatek relevantních podkladů pro věcné posouzení záměru stavebníka. Nejen že tedy správní orgány byly oprávněny vyzvat stavebníka, v případě nedostatků žádosti byly dokonce k takovému postupu povinny.

46. Správní orgány výzvou neporušily zásadu rovnosti účastníků. Vyplněním žádosti o územní rozhodnutí a stavební povolení stavebník plní svoji povinnost tvrzení. Příložením dokladů k žádosti pak plní svoji povinnost důkazní. Správní orgány výzvou neporušily zásadu rovnosti účastníků, neboť ze stavebníka nesímaly břemeno tvrdit a prokazovat. Umožnily mu pouze v reakci na žalobkyní předložený posudek Ing. S. doložit další nezbytné doklady, aby bylo možné vyhovět podané žádosti o společného povolení. Navíc v této souvislosti nelze hovořit o zcela „rovném“ postavení účastníků řízení, neboť žadatel (stavebník) vystupuje v řízení o žádosti jako tzv. hlavní účastník řízení dle § 27 odst. 1 správního řádu, zatímco dotčené osoby (např. žalobkyně) jsou podle § 27 odst. 2 správního řádu tzv. vedlejšími účastníky řízení. Povinnost správních orgánů vyzvat žadatele k odstranění vad žádosti se z povahy věci váže toliko k účastníkům hlavním (žadatelům), nikoliv vedlejším. Přístup správních orgánů k žalobkyni jakožto vedlejšímu účastníkovi a stavebníkovi jakožto účastníkovi hlavnímu se tak již z tohoto důvodu mohl lišit.
47. Správní orgány neporušily ani zásadu, že poučovací povinnost se nevztahuje na poučování o otázkách hmotného práva (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2019, č. j. 1 Azs 323/2019-30, bod 17). Stavebník byl vyzván k doplnění dokladů o účelové komunikaci zajišťující přístup k plánované stavbě, aby bylo možné posoudit naplnění podmínek stanovených v § 20 odst. 7 vyhlášky, zejména minimální šířku komunikace.
48. Není rovněž pravdou, že by žalobkyně předložila důkaz o tom, že náležitosti dle vyhlášky nejsou splněny. Jak bylo shora vysvětleno, uvedený závěr z vyjádření Ing. S. neplyne. Předložila však podklad, na jehož základě považoval stavební úřad za nezbytné vyjasnit parametry přístupové komunikace, proto vyzval stavebníka k předložení dalších nezbytných dokladů.
49. Žalobkyně brojila rovněž proti tomu, že důkaz týkající se předmětné účelové komunikace (UK 7) v podobě dokumentace vypracované Ing. J. předala stavebnímu úřadu obec, nikoli stavebník. K tomu soud odkazuje na str. 16 napadeného rozhodnutí, z níž vyplývá, že stavebník požádal obec Račice jakožto vlastníka předmětné komunikace o její zaměření. Následně obec Račice požadovaný doklad dodala stavebnímu úřadu v požadované lhůtě. Na tomto postupu soud neshledává nic nestandardního. Lze se tak ztotožnit s hodnocením žalovaného, že nebyl naplněn předpoklad pro zastavení řízení dle § 66 odst. 1 správního řádu z důvodu, že doklad zajišťovaný stavebníkem ve spolupráci s vlastníkem komunikace byl doručen stavebnímu úřadu přímo vlastníkem komunikace, nikoli samotným stavebníkem. Trvání na tom, aby doklad byl povinen doručit správnímu orgánu pouze stavebník by byla přepjatým formalismem, neboť stěžejní je, že vady žádosti byly ve stanovené lhůtě odstraněny. Opačný postup správních orgánů by bylo nutné považovat za porušení práva na spravedlivý proces (srov. např. nález Ústavního soudu z 8. 7. 1999 sp. zn. III. ÚS 224/98). Ostatně obec Račice byla účastníkem správního řízení a již z tohoto titulu měla právo předkládat v řízení důkazy. K porušení zásady rovného zacházení tak nedošlo.
50. Námitka není důvodná.

V. C) Námitka procesního pochybení při vyřizování námítky podjatosti

51. Žalobkyně závěrem upozornila na procesní pochybení při vyřizování námítky podjatosti. V průběhu správního řízení zjistila, že dokumentaci Ing. J. do spisu založila obec Račice. Z toho dovozuje, že starosta obce je v zájmu stavebníka ochotný prezentovat zastupitelstvu zcela nepravdivé skutečnosti. Proto vznesla námitku podjatosti starosty obce, neboť je přesvědčena, že má na věci vlastní zájem. Přitom obec má v územním řízení podle § 89 odst. 4 SZ uplatňovat námitky k ochraně zájmů obce a zájmů občanů obce a tím hájit zájmy územní samosprávné jednotky. Tuto roli nemůže naplňovat, pokud je zastupována starostou majícím zájem na výsledku řízení. Navíc prvostupňové rozhodnutí je založeno i na rozhodnutí obce z 28. 7. 2017, č. j. 3/2016-kom, z 31. 7. 2017 č. j. 4/2017-K a vyjádření obce z 27. 7. 2017 (viz str. 12 prvostupňového rozhodnutí). Námitku podjatosti vznesla žalobkyně v rámci vyjádření se k podkladům rozhodnutí z 10. 7. 2020. Tvrzení žalovaného, že žalobkyně námitku podjatosti neuplatnila bezprostředně, jsou nesprávné. Podle § 14 odst. 3 správního řádu o námitce *„rozhodne bezodkladně usnesením sloužebně nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení.“* Prvostupňový správní orgán však tento postup nedodržel a k námitce podjatosti *„nepřihlédl“*, přičemž žalovaný tento postup neshledal závadným a stvrdil tak porušení práv žalobkyně.
52. Žalovaný k dané námitce na str. 18 napadeného rozhodnutí uvedl, že starosta zastupoval obec Račice jako účastníka řízení. On sám se na vedení správního řízení nepodílel, ani nebyl nadřízenou osobou vůči některému z pracovníků, kteří se na řízení a rozhodování věci podíleli. Podle žalovaného nelze směřovat stanoviska vydávaná obcí z pozice účastníka řízení a stanoviska vydaná obecním úřadem jako příslušným dotčeným orgánem státní správy.
53. Podle § 14 odst. 1 správního řádu se vyloučení může týkat jen osoby, která se bezprostředně podílí na výkonu pravomoci správního orgánu.
54. Námitka podjatosti vznesená žalobkyní vůči osobě zastupující jiného vedlejšího účastníka řízení nemohla být úspěšná, neboť se nevztahovala k osobě, která se v dané věci podílela na výkonu pravomoci správního orgánu (§ 14 správního řádu *a contrario*). Obec byla v projednávané věci účastníkem jak z titulu § 85 odst. 1 písm. b) SZ (jakožto obec, na jejímž území má být požadovaný záměr uskutečněn), tak z titulu § 85 odst. 2 písm. a) SZ (jakožto vlastník pozemku, na které má být požadovaný záměr uskutečněn). To bylo reflektováno na str. 13 prvostupňového rozhodnutí. Pokud obec v řízení vystupovala jako vlastník (a vykonávala svá oprávnění při nakládání a hospodaření se svým majetkem), absentoval zde výkon veřejné moci a byla přítomna soukromoprávní povaha vystupování obce (v tomto smyslu obdobně viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 9. 2007, č. j. 25 Cdo 1961/2005-2). Obec Račice, shodně jako každý jiný vlastník, měla právo posoudit, zda je v jejím zájmu umístění konkrétní stavby stavebníka na pozemku obce. Pokud žalobkyně nesouhlasí se způsobem, jakým starosta zájmy obce v řízení hájil, může z toho vyvodit důsledky v rovině politické (např. v řádném termínu komunálních voleb), nápravy se však s úspěchem nemůže domáhat uplatněním námítky podjatosti.
55. Ustanovení § 14 správního řádu tak ve věci vůbec nebylo aplikovatelné. Postrádá proto jakoukoli relevanci hodnotit, zda námitka byla uplatněna včas či zda měla být předkládána nadřízené osobě dle § 14 odst. 3 správního řádu.
56. Námitka není důvodná.

VI. Závěr a náklady řízení

57. Ze všech shora uvedených důvodů soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
58. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně, která neměla ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly; soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal. Vzhledem k tomu, že soud neuložil osobám zúčastněným na řízení povinnost, nemohly jim vzniknout náklady podle § 60 odst. 5 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 24. října 2022

Mgr. Milan Procházka v. r.
předseda senátu